

Tadeusz Szczurek

Barnówko, st. 2, gm. Dębno, woj.
gorzowskie, AZP 44-7/2

Informator Archeologiczny : badania 31, 76-77

1997

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ŚRODKOWA I PÓŻNA EPOKA BRĄZU

Antoniew, st. 1, gm. Nowa Sucha, woj. skierniewickie - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

BARNÓWKO, st. 1, gm. Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-7/1

- osada kultury łużyckiej

Badania na trasie budowy gazociągu w gminie Dębno, przeprowadzone przez mgr. Tadeusza Szczurka (Muzeum w Gorzowie Wlkp.). Finansowane przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska B.S.B Zielona Góra. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 30 m².

Stanowisko nr 1 w Barnówku zostało odkryte w trakcie badań powierzchniowo – sondażowych w 1997 roku. Na stanowisku tym założono dwa wykopy, każdy o powierzchni 3 m x 5 m, leżące na trasie nitki gazociągu.

Wykop nr I, pod warstwą humusu, z którego zebrano ułamki ceramiki późnośredniowiecznej i nowożytniej, wystąpiła warstwa kulturowa, o nieregularnej miąższości 15 – 20 cm, barwy szarozółtej i brunatnej, z której pozyskano fragmenty naczyń kultury łużyckiej. Na głębokości 0,55 m od powierzchni gruntu odkryto jamę nr 1. Długości ok. 1,80 m, o nieregularnym kształcie. Wydobyto z niej również ułamki ceramiki kultury łużyckiej.

W wykopie nr II zostały odkryte trzy obiekty kultury łużyckiej, wszystkie ułożone w jego części północno-zachodniej.

Jama nr 1: wydłużona elipsa, o długości ok. 1,70 m, w kolorze pomarańczowym i szarobrunatnym. W jej stropie znaleziono nieliczne ułamki ceramiki kultury łużyckiej.

Jama nr 2: owalna, o średnicy ok. 1 m, również z przebarwieniem szarobrunatnym. W jej stropie natrafiono na nieliczne fragmenty ceramiki kultury łużyckiej.

Jama nr 3: owalna, o wymiarach ok. 1 m x 0,60 m. Jama ta oprócz rozłożonych drobnych węgielków drzewnych nie zawierała materiału zabytkowego.

Na stanowisku nr 1 w Barnówku uchwycono skraj osady kultury łużyckiej, udokumentowany relikty warstwy kulturowej i jamami osadniczymi. Materiał zabytkowy znajduje się w Muzeum w Gorzowie Wlkp.

Literatura: Małgorzata Pytlak, *Badania archeologiczne na terenach budowy wiertni i sieci gazociągów w Gorzowie Wielkopolskim oraz w gminach: Kłodawa, Lubiszyn, Dębno*, w: *Archeologia Środkowego Nadodrza*, t. II, s.267-270, Zielona Góra, 2002

BARNÓWKO, st. 2, gm. Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-7/2

- osada kultury łużyckiej
- osada późnośredniowieczna

Badania na trasie budowy gazociągu w gminie Dębno, przeprowadzone przez mgr. Tadeusza Szczurka (Muzeum w Gorzowie Wlkp.). Finansowane przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska B.S.B Zielona Góra. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 60 m².

Badania wykopaliskowe na stanowisku nr 2 w Barnówku przeprowadzono na dwóch wykopach, złożonych na linii przebiegu nitki gazociągu, o wymiarach 10 m x 3 m każdy.

Wykop nr I, pod humusem o miąższości ok. 0,35 m wystąpiła warstwa kulturowa grubości od 0,20 m do 0,30 m. Na jej treść zabytkową składały się ułamki ceramiki późnośredniowiecznej oraz fragmenty kultury łużyckiej. Ceramika średniowieczna występowała intensywnie w partiach stropowych warstwy kulturowej, zaś ceramika kultury łużyckiej znajdowała się na jej spągu.

W wykopie tym odkryto cztery obiekty, trzy z nich było jamami osadniczymi, a czwarty paleniskiem. Palenisko to (obiekt nr 4) zasługuje na szczególną uwagę ze względu na obfity materiał zabytkowy; głównie ułamki ceramiki (datowane na IV/V okres epoki brązu, kultury łużyckiej), ale także odłupki krzemienne i wyroby z kości (igły).

Wykop nr II, tu również pod humusem (0,30 m) wystąpiła warstwa kulturowa z mniej licznymi ułamkami ceramiki kultury łużyckiej i późnego średniowiecza. W wykopie zarejestrowano pięć jam osadniczych. Pewne wątpliwości, co do funkcji, sprawił obiekt nr 1, który mógł być pozostałością pałeniska, ale bez konstrukcji kamiennej. Obiekty te zawierały ułamki ceramiki kultury łużyckiej.

Ogółem ze stanowiska nr 2 w Barnówku pozyskano ok. 4000 ułamków ceramiki naczyniowej kultury łużyckiej

Bez wątplenia w trakcie prac badawczych odsłonięto skraj zarówno osady kultury łużyckiej, jak i pozostałości osady średniowiecznej, o której pierwsza informacja pisana pochodzi z 1338 roku. W roku 1364 Barnówko (niem. Berneuchen) zostało wymienione wśród miast Nowej Marchii.

Materiał zabytkowy znajduje się w Muzeum w Gorzowie Wlkp.

Literatura: Małgorzata Pytlak, *Badania archeologiczne na terenach budowy wiertni i sieci gazociągów w Gorzowie Wielkopolskim oraz w gminach: Kłodawa, Lubiszyn, Dębno* (w:) „Archeologia Środkowego Nadodrza”, t. II, s.267-270, Zielona Góra, 2002

BARNÓWKO, st. 3, gm. Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-7/3

- osada kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu – wczesna epoka żelaza)
- ślady osadnictwa późnośredniowiecznego
- ślady osadnictwa nowożytnego

Badania na trasie budowy gazociągu w gminie Dębno, przeprowadzone przez mgr. Tadeusza Szczurka (Muzeum w Gorzowie Wlkp.). Finansowane przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska B.S.B Zielona Góra. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 30 m².

Stanowisko nr 3 w Barnówku zostało odkryte w trakcie prospekcji terenowej, prowadzonej metodą AZP wiosną 1997 roku.

Założono dwa wykopy, leżące na linii przebiegu gazociągu, o wymiarach 5 m x 3 m każdy.

Wykop I, warstwa orna o grubości do 0,35 m. Na głębokości 0,55 m od poziomu gruntu odsłonięto obiekt nr 1, kształtu owalnego, o wymiarach 0,70 m x 0,50 m. Jego głębokość w przekroju podłużnym wyniosła ok. 1 m. Najprawdopodobniej był to duży dołek postłupowy, w którym nie natrafiono na żaden ruchomy materiał zabytkowy.

Wykop nr II, warstwa orna o grubości do 0,35 m. Pod nią wystąpiła warstwa kulturowa o miąższości od 0,15 m do 0,20 m, na jej zawartość składała się treść przyrodnicza (ciemnobrunatna ziemia). Fragmenty kuchennej ceramiki naczyniowej kultury łużyckiej znajdowały się w warstwie ornej.

Z obu wykopów pozyskano ułamki kultury łużyckiej, dwa ułamki naczyń późnośredniowiecznych oraz ok. 20 fragmentów naczyń nowożytnych.

Wykopy usytuowano na skraju stanowiska, stąd nieliczny materiał zabytkowy. Ponadto w wyniku eksploatacji terenu przez uprawę ziemi pozostałości osady uległy zatarciu. Materiał zabytkowy znajduje się w Muzeum w Gorzowie Wlkp.

Literatura: Małgorzata Pytlak, *Badania archeologiczne na terenach budowy wiertni i sieci gazociągów w Gorzowie Wielkopolskim oraz w gminach: Kłodawa, Lubiszyn, Dębno* (w:) „Archeologia Środkowego Nadodrza”, t. II, s.267-270, Zielona Góra, 2002

BARNÓWKO, st. 7, gm. Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-7/7

- osada kultury łużyckiej (środkowa i późna epoka brązu – wczesna epoka żelaza)

Badania na trasie budowy gazociągu w gminie Dębno, przeprowadzone przez mgr. Małgorzatę Pytlak (Muzeum w Gorzowie Wlkp.). Finansowane przez Przedsiębiorstwo Inżynierii Środowiska B.S.B Zielona Góra. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 33 m².

Stanowisko Barnówko nr 7 zostało zlokalizowane w trakcie nadzoru archeologicznego podczas niwelowania przez spychacz warstwy ornej. Jest ono usytuowane na niedużym wyniesieniu opadającym w stronę rzeki Myśli.

Założono dwa wykopy po linii przebiegu nitki gazociągu, o wymiarach 6 m x 3 m i 5 m x 3 m.

W **wykopie nr I** pod ok. 0,35 m humusu, natrafiono na warstwę kulturową i dwie półziemianki